

Ніна О. Фаріон

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В ПУБЛІЧНИХ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВАХ

У статті теоретично обґрунтовано необхідність створення системи дистанційного корпоративного управління в публічних акціонерних товариствах шляхом розробки та впровадження відповідного програмного комплексу для досягнення компромісу між власниками великих та дрібних пакетів акцій та підвищення ефективності проведення загальних зборів акціонерів. Детально розкрито механізм роботи вказаної програми та методика її використання, а також ефект від її впровадження.

Ключові слова: корпоративне управління; публічне акціонерне товариство; система дистанційного управління; загальні збори акціонерів; баланс інтересів; захист прав інвесторів; міноритарні акціонери; мажоритарні акціонери.

Рис. 7. Літ. 13.

Нина А. Фаріон

СИСТЕМА ДИСТАНЦИОННОГО КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В ПУБЛИЧНЫХ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВАХ

В статье теоретически обоснована необходимость создания системы дистанционного корпоративного управления в публичных акционерных обществах путем разработки и внедрения соответствующего программного комплекса для достижения компромисса между владельцами крупных и мелких пакетов акций и повышения эффективности проведения общего собрания акционеров. Подробно раскрыты механизм работы указанной программы и методика ее использования, а также эффект от ее внедрения.

Ключевые слова: корпоративное управление; публичное акционерное общество; система дистанционного управления; общее собрание акционеров; баланс интересов; защита прав инвесторов; миноритарные акционеры; мажоритарные акционеры.

Nina O. Farion¹

THE SYSTEM OF DISTANCE CORPORATE MANAGEMENT IN PUBLIC JOINT-STOCK COMPANIES

The necessity for creation of distance corporate management system in public joint-stock companies has been theoretically proved by means of development and introduction of a software in order to achieve compromise between shareholders of large and small stock of shares, and to increase the effectiveness of general shareholders meeting. The operating principle of this programme and the methodology of its use as well as the effectiveness of its implementation are explained in detail.

Keywords: corporate management; public joint-stock company; the system of distance management; general shareholders meeting; balance of interests; protection of investor's rights; minority shareholders; majority shareholders.

Peer-reviewed, approved and placed: 19.05.2016.

Постановка проблеми. Найвищим потенціалом, серед усіх організаційних форм господарювання, з огляду на реальну можливість залучення інвестицій володіють публічні акціонерні товариства. Всупереч цьому, акціонерні товариства швейної галузі надають перевагу банківському кредитуванню. Високі кредитні ставки та низькі значення показників прибутковості унеможливають ефективне використання кредитних коштів та підвищують імовірність

¹ Kyiv National University of Technologies and Design, Ukraine.

банкрутства публічних акціонерних товариств. Ця форма залучення коштів на сьогодні залишається найбільш вживаною у зв'язку з низькою інвестиційною привабливістю підприємств швейної галузі.

Для потенційних інвесторів ключовим критерієм вибору компанії є наявність ефективної системи корпоративного управління [3]. Високий рівень корпоративного управління, по-перше, дає певні гарантії акціонерам, що їх права будуть враховані. Чим вище рівень корпоративного управління, тим більша ймовірність, що активи використовуються в інтересах акціонерів, а не в особистих інтересах менеджменту. По-друге, впровадження ефективної системи корпоративного управління дозволяє акціонерним товариствам уникнути витрат, пов'язаних із судовими процесами, позовами акціонерів і інших господарських суперечок. По-третє, покращуються можливості врегулювання корпоративних конфліктів між міноритарними та мажоритарними акціонерами, між менеджерами і акціонерами, а також між акціонерами і захищеними особами [12, 84].

Якісне корпоративне управління сприяє зростанню ефективності діяльності акціонерного товариства, досягненню ним високих фінансових результатів, а також створює умови для динамічного розвитку підприємства.

Враховуючи наведені вище аргументи, для публічних акціонерних товариств швейної галузі надзвичайної актуальності набуває питання вдосконалення системи корпоративного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню актуальних проблем корпоративного управління приділялась значна увага вітчизняними науковцями, серед яких слід відмітити здобутки Л.А. Венгер [4], О.В. Євтушевської [6], О.В. Муқан [7], Л.М. Прокопчук [8], Л.О. Птащенко [9], Д.М. Русака [10], О.М. Скібіцького [11], Г.Ю. Штерна [13] та інших. Ці вчені займалися вдосконаленням системи корпоративного управління, зокрема, О.В. Євтушевська [6] досліджувала питання розвитку корпоративних відносин та механізм їх узгодження. Л.О. Птащенко [9] і Л.А. Венгер [4] займалися питанням регулювання балансу інтересів учасників корпоративних відносин. Вище згаданими авторами було окреслено основне коло проблем в сфері корпоративного управління, які є характерними для публічних акціонерних товариств швейної галузі, а також було дано безліч цінних рекомендації щодо їх вирішення.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. В умовах посилення конкуренції на європейському та світовому ринках підприємствам потрібно постійно розвиватися й удосконалюватися. З розвитком суспільства та інтеграційних процесів старі способи управління стають неефективними, тому виникає потреба у постійному вдосконаленні корпоративного управління [9, 353].

Сьогоднішні тенденції активного формування громадянського суспільства необхідно переносити і у сферу корпоративного управління. Перспективним напрямом дослідження є створення на основі сучасних інформаційних технологій системи дистанційного корпоративного управління, яка дозволить вирішувати та попереджати конфліктні ситуації між акціонерами.

Цілі дослідження:

- теоретично обґрунтувати необхідність створення системи дистанційного корпоративного управління;

- описати методику роботи з програмою, яка дозволяє проводити попередні голосування акціонерів по актуальним питанням;
- представити механізм та базові алгоритми роботи авторської програми;
- окреслити ключові переваги, які отримають акціонерні товариства від використання даної програми.

Основні результати дослідження. Ключовою особливістю корпоративних утворень є відокремлення функцій управління від власності, що значною мірою ускладнює їх організаційну структуру. Акціонери, являючись власниками капіталу, передають право управління акціонерним товариством наглядовій раді та правлінню, за винятком рішень принципової важливості [13, 12].

Розподіл функцій власності та управління не створював би ніяких серйозних проблем, якби інтереси власників і менеджерів повністю збігалися [5, 63]. Але часто буває так, що їх інтереси розходяться. Основна мета власників полягає в отриманні прибутку на вкладений капітал. Менеджери дуже часто схильні приймати рішення, які не тільки не відповідають інтересам акціонерів, але й можуть їм зашкодити [13, 12].

У вирішенні зазначеного протиріччя вирішальна роль відводиться акціонерам, які здійснюють постійний нагляд і контроль за діями управлінського персоналу. Акціонери здійснюють вплив на акціонерне товариство або шляхом безпосередньої участі в управлінні, або через контроль за рішеннями менеджерів.

Право акціонера на участь в управлінні товариством реалізується головним чином через участь у загальних зборах акціонерів та голосування на них, а також через право акціонера бути обраним до складу органів товариства [3]. Основним правом, яким забезпечує одна проста акція товариства, є можливість віддання акціонером одного голосу на загальних зборах під час вирішення кожного окремого питання [1].

Акціонери наділяються, здавалося б, рівними правами, які гарантують захист їх інтересів. Однак названі гарантії не для всіх акціонерів діють в однаковій мірі. Реальний шанс управляти справами товариства, а не просто формально брати участь у загальних зборах акціонерів без надії вплинути на рішення дає наявність у акціонера великого пакета акцій, а краще за все – контрольного. Акціонери, що володіють контрольним пакетом акцій, здатні контролювати діяльність акціонерного товариства, проводити через своїх представників в органах товариства вигідні для себе рішення [11, 207].

На вітчизняних підприємствах основний тип корпоративного контролю заснований на висококонцентрованій власності. Для більшості акціонерних товариств швейної галузі є характерним контроль якщо не одного домінуючого власника, то обмеженого кола акціонерів, які в сукупності володіють контрольним пакетом акцій. Такий стан речей дозволяє мажоритарним акціонерам безпосередньо контролювати менеджмент, а також самостійно, тобто без погодження з міноритарними акціонерами, ухвалювати рішення на загальних зборах акціонерів.

Ситуація, коли інтереси власників дрібних пакетів акцій ігноруються і залишаються незадоволеними, призвела до того, що загальний інтерес домашніх господарств до ринку акцій знизився до мінімального рівня.

Виходячи з вище сказаного, можна зробити висновок, що в українських реаліях основне протиріччя полягає в розбіжності інтересів власників дрібних та великих пакетів акцій, а не в конфлікті інтересів менеджерів і акціонерів товариства.

В умовах, коли всі вагомі рішення (як поточні, так і стратегічні) приймаються на користь власників великих пакетів акцій, надзвичайної гостроти набуває питання захисту прав дрібних акціонерів. Складність даного питання полягає в тому, що захист прав міноритарних акціонерів потрібно досягати за виключенням ситуації, коли можуть порушуватися законні права мажоритарних акціонерів.

Вирішення цієї проблеми не можливе без налагодження ефективної системи корпоративного управління, в основі якої лежить збалансування інтересів різних груп акціонерів та інших зацікавлених осіб [9, 209].

Складність захисту прав дрібних акціонерів обумовлюється об'єктивними причинами. По-перше недостатня соціальна активність міноритаріїв. По-друге, таким акціонерам доволі складно розібратися як в питаннях управління, так і в своїх правах. По-третє, коли число дрібних акціонерів велике, в кожного з них окремо мало бажання приділяти контролю багато часу та зусиль – ніхто не бажає брати турботи управління на себе, в той час як вигода рівномірно розподіляється між усіма. Але таке відношення з боку акціонерів до управління акціонерним товариством призводить до того, що ситуація виходить з під їх контролю [13, 13]. Кращим варіантом подолання вищезначених обставин є налагодження тісного співробітництва між акціонерами. Розвиток партнерських відносин всередині товариства сприяє активному залученню власників дрібних пакетів акцій в управління акціонерним товариством.

Дрібні акціонери можуть захищати свої права та інтереси, перш за все, на загальних зборах акціонерів, консолідувавши свої пакети акцій. Загальні збори акціонерів здебільшого проводяться один або два рази на рік. Часте проведення загальних зборів акціонерів з огляду на організаційну складність і вартість їх проведення є неможливим [11, 188]. Основними питаннями щорічних загальних зборів акціонерів, як правило, є затвердження звітів голови правління, наглядової ради та ревізійної комісії. Загальні збори акціонерів у більшості випадків носять формальний характер.

Виходячи з усього вищесказаного, особливу увагу варто приділити питанню підвищення ефективності роботи загальних зборів акціонерів. Враховуючи той факт, що акціонери, об'єднуючись у групи, можуть здійснювати значно більший вплив на управління компанією, потрібно прагнути всіляко покращити взаємодію між акціонерами. Відомо, що чим краще організовані групи, тим більш ефективнішими вони є у відстоюванні власних інтересів.

Об'єднання великої кількості дрібних акціонерів у групи, які активно співпрацюють між собою, є можливим на основі використання сучасних інформаційних технологій. Сьогодні для забезпечення ефективної взаємодії між акціонерами, які є географічно віддаленими один від одного, постає необхідність у створенні системи дистанційного корпоративного управління (СДКУ). Вона передбачає ведення реєстру акціонерів з наданням їм змоги

висунення власних пропозицій з питань корпоративного управління, а також здійснення попереднього голосування по цим пропозиціям акціями.

Доцільно надати детальний опис СДКУ. Ця система обробляє та аналізує інформацію, що нагромаджується у базі даних. Тестова версія СДКУ була розміщена на сервері за адресою <http://corpclub.info>.

СДКУ являє собою комп'ютерну програму, створену за клієнт-серверною архітектурою. Для її написання було використано такі основні засоби як мова програмування PHP та система управління базами даних MySQL. Додатково використано:

- HTML – для створення елементів інтерфейсу користувача;
- CSS – для створення елементів дизайну, які покращують візуальне сприйняття інформації;
- JavaScript – для оновлення і зміни зовнішнього виду сторінки.

Використання вищезазначених засобів у порівнянні з іншими підходами до створення даної клієнт-серверної системи не потребує розробки та встановлення будь-якого додаткового програмного забезпечення на комп'ютери користувачів та адміністраторів системи. Крім того, розгортання та впровадження такої системи не потребує наявності специфічного програмного та апаратного забезпечення. Для цього може бути застосовано будь-який сервер, придатний для розміщення сайтів, створених з використанням найбільш простих та поширених веб-технологій, якими є PHP та MySQL.

Налаштування системи являє собою просту процедуру:

- перед встановленням системи необхідно створити базу даних та користувача бази даних MySQL;
- завантажуюмо файли системи на сервер;
- відкриваємо браузером URL-адресу, де розташовано файли системи та вводимо і зберігаємо налаштування (рис. 1).

Система дистанційного корпоративного управління

Налаштування Системи

Ім'я MySQL бази даних	db_name
Ім'я користувача MySQL бази даних	db_user
Пароль користувача MySQL бази даних	db_password
Адреса сервера MySQL бази даних	localhost
Ім'я Адміністратора Системи	Адміністратор Системи
E-mail Адміністратора Системи	admin@corpclub.info
Назва акціонерного товариства	ПАТ "Назва Компанії"
Загальна кількість випущених акцій	100000
URL адреса розташування Системи	http://corpclub.info/
Зберегти налаштування	

© 2015-2016 Фаріон Ніна Олександрівна

Рис. 1. Налаштування системи дистанційного корпоративного управління (інтерфейс програми), авторська розробка

У разі правильності заповнення адміністратором системи всіх параметрів і натиснення кнопки «Зберегти налаштування» він отримує підтвердження того, що система успішно налаштована. Після налаштування системи адміністратор отримує ключ доступу на свою електронну пошту (рис. 2). Ключ доступу генерується автоматично і є унікальним.

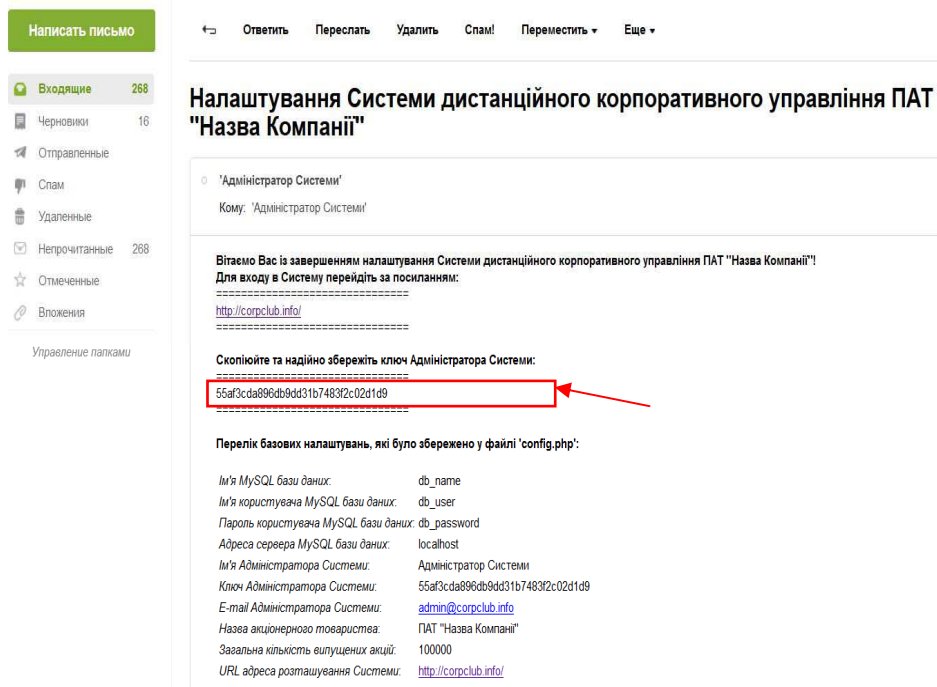

Рис. 2. Лист на електронну пошту адміністратора (інтерфейс програми), авторська розробка

Тепер адміністратор, застосувавши ключ доступу, може зайти на власну сторінку: панель керування адміністратора, графічний інтерфейс якої зображено на рис. 3.

Адміністратор СДКУ за допомогою панелі керування реєструє в системі акціонерів компанії. Реєстрацію акціонерів в системі доцільно доручити корпоративному секретарю, оскільки саме він відповідає за налагодження взаємовідносин між акціонерами. Передбачається, що попередньо акціонери заповнюють анкету зі своїми персональними даними та надають завірени копії документів, що підтверджують право власності на певну кількість акцій.

На основі зібраної інформації, що ретельно перевіряється, корпоративний секретар або інша уповноважена особа наповнює базу акціонерів.

Адміністратор системи підтримує в актуальному стані інформацію, що міститься в електронному переліку акціонерів – вносить зміни у відомості щодо кількості акцій, що перебувають у власності кожного окремого акціонера, а також за необхідності змінює їх паспортні дані, за умови надання відповідних підтверджуючих документів, допомагає вирішувати труднощі, які

виникають в акціонерів у процесі роботи з системою. Варто зазначити, що в системі передбачено зручний пошук акціонерів за прізвищем або іншими параметрами (адреса, телефон, електронна пошта).

**Система дистанційного корпоративного управління
ПАТ "Назва Компанії"**

Панель керування адміністратора

Додати інформацію про нового акціонера ПАТ "Назва Компанії"

Прізвище

Ім'я

По-батькові

Адреса

Телефон

E-mail

Кількість акцій [Зберегти до бази даних](#)

Поточна статистика переліку акціонерів ПАТ "Назва Компанії"

В системі зареєстровано 6 акціонерів

Які володіють 81600 акціями

Всього випущено 100000 акцій

Доля акцій, якою володіють учасники системи складає 81.6%

Стиглий перелік зареєстрованих акціонерів

Свиридов І.С. - 10000 акцій
 Васілов О.О. - 19600 акцій
 Зайцев С.П. - 18000 акцій
 Сергєєв І.О. - 12000 акцій
 Соєвкіро Л.В. - 15000 акцій

[Редатувати запис](#)

Пошук по переліку акціонерів

Шукаємо по:
 Прізвище
 Адреса
 Телефон
 E-mail

Пошуковий запит: [Пошук](#)

Перегляд та модерація ініціативних пропозицій акціонерів ПАТ "Назва Компанії"

1	[10% ЗА]-[46.6% ПРОТИ]-[0% УТР]	Текст пропозиції	[Свиридов І.С.]-[2016-02-08 17:53:34]	[Визначились 56.6%]
2	[45.6% ЗА]-[12% ПРОТИ]-[0% УТР]	Текст пропозиції	[Свиридов І.С.]-[2016-02-08 17:38:10]	[Визначились 57.6%]
3	[28.6% ЗА]-[10% ПРОТИ]-[15% УТР]	Текст пропозиції	[Васілов О.О.]-[2016-02-08 17:37:49]	[Визначились 53.6%]
4	[34.6% ЗА]-[9% ПРОТИ]-[12% УТР]	Текст пропозиції	[Васілов О.О.]-[2016-02-08 17:37:45]	[Визначились 55.6%]
5	[47.6% ЗА]-[24% ПРОТИ]-[10% УТР]	Текст пропозиції	[Зайцев С.П.]-[2016-02-08 17:37:21]	[Визначились 81.6%]
6	[28% ЗА]-[15% ПРОТИ]-[28.6% УТР]	Текст пропозиції	[Зайцев С.П.]-[2016-02-08 17:37:09]	[Визначились 71.6%]
7	[40.6% ЗА]-[16% ПРОТИ]-[10% УТР]	Текст пропозиції	[Сергєєв І.О.]-[2016-02-08 17:36:50]	[Визначились 66.6%]
8	[37% ЗА]-[29.6% ПРОТИ]-[15% УТР]	Текст пропозиції	[Сергєєв І.О.]-[2016-02-08 17:36:46]	[Визначились 81.6%]
9	[46.6% ЗА]-[10% ПРОТИ]-[25% УТР]	Текст пропозиції	[Соєвкіро Л.В.]-[2016-02-08 17:36:28]	[Визначились 81.6%]
10	[44.6% ЗА]-[9% ПРОТИ]-[16% УТР]	Текст пропозиції	[Соєвкіро Л.В.]-[2016-02-08 17:36:23]	[Визначились 89.6%]

У разі невідповідності законодавству та/або внутрішнім положенням, пропозицію необхідно видалити!
 Якщо причиною видалення є факт проведення загальних зборів - усі наявні пропозиції будуть видалені автоматично.

Причина видалення: [Видалити](#)

* Хронологія * ЗА * ПРОТИ * УТР * Визначились [Сортувати перелік](#)

© 2015-2016 Фаріон Ніна Олександрівна

Рис. 3. Панель керування адміністратора з відображенням статистики учасників системи (інтерфейс програми), авторська розробка

Після реєстрації акціонера системою автоматично створюється унікальний ключ доступу та надсилається на його електронну адресу (рис. 4).

Згідно з п. 1 ст. 28 Закону України «Про акціонерні товариства», посадові особи органів акціонерного товариства та інші особи, які перебувають з товариством у трудових відносинах, не мають права вимагати від акціонера – працівника товариства надання відомостей про те, як він голосував чи як має намір голосувати на загальних зборах. У разі порушення вимог цієї статті посадова особа товариства притягається до адміністративної і майнової відповідальності, звільняється із займаної посади, цивільно-правовий чи трудовий договір (контракт) з нею розривається відповідно до закону [1].

Адміністратор системи не має доступу до індивідуальних сторінок користувачів та не може впливати на результати голосування акціонерів, які одно-

часно можуть бути працівниками компанії. Адміністратор має доступ лише до результатів голосування.

Система дистанційного корпоративного управління ПАТ "Назва Компанії"

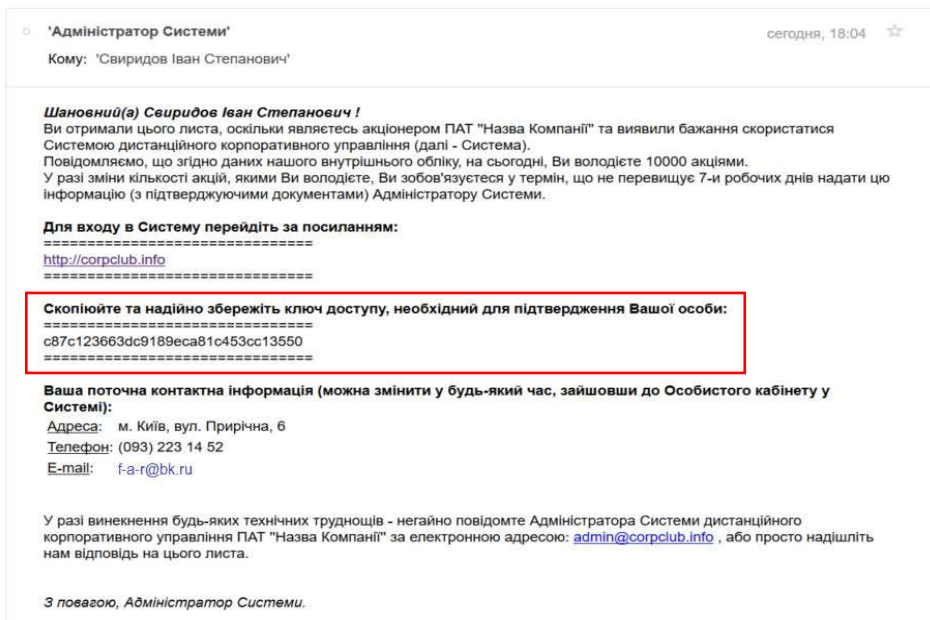

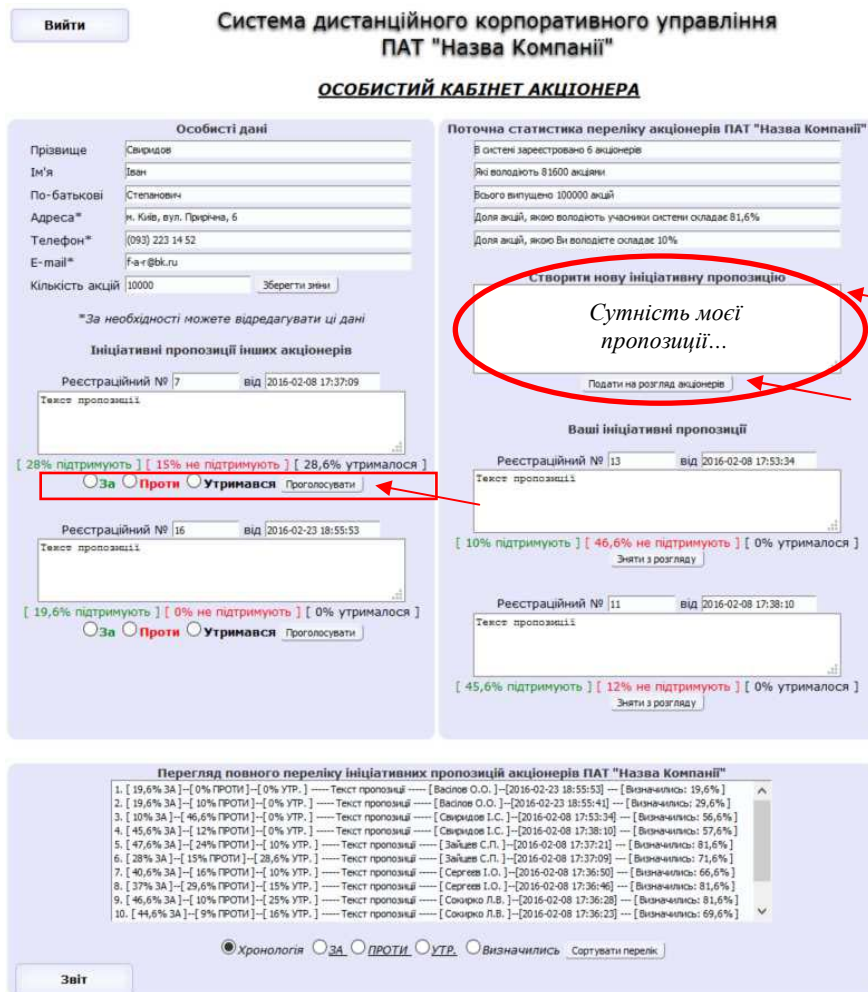
Рис. 4. Зразок листа з унікальним ключем доступу, що надсилається на електронну адресу акціонера (інтерфейс програми), авторська розробка

Скориставшись ключем доступу, акціонер може увійти в особистий кабінет, де він зможе здійснювати всі необхідні дії, передбачені системою, та отримувати всю необхідну інформацію щодо результатів роботи системи (рис. 5).

На індивідуальній сторінці акціонера містяться:

- особисті дані акціонера (прізвище, ім'я, по-батькові, адреса, телефон, електронна пошта та кількість акцій, що належить йому);
- поточна статистика переліку акціонерів:
- кількість зареєстрованих в системі акціонерів;
- сумарна кількість акцій акціонерів, що є зареєстрованими в системі;
- загальна кількість акцій, випущених акціонерним товариством;
- доля акцій, якою володіють учасники системи;
- доля акцій, якою володіє власник цієї сторінки;
- поле для висування власної ініціативної пропозиції;
- ініціативні пропозиції інших акціонерів, зареєстрованих в системі, по яким власник даної сторінки не проголосував;
- повний перелік ініціативних пропозицій, по яким голосують акціонери з відображенням:
 - автора цієї пропозиції;
 - дати та номера внесення пропозиції на розгляд;

- сутності самої пропозиції;
- рівня підтримки пропозиції.

© 2015-2016 Фаріон Ніна Олександрівна

Рис. 5. Особиста сторінка користувача (акціонера) (інтерфейс програми), авторська розробка

Таким чином, кожен акціонер, зареєстрований в системі, може формулювати власні пропозиції і виносити їх на відкрите голосування з метою пошуку підтримки даної пропозиції іншими акціонерами, що в кінцевому підсумку дозволяє акціонерам самостійно визначати пріоритетність питань, що виносяться на загальні збори.

Акціонер, що висуває пропозицію, автоматично голосує за неї всіма своїми акціями. Голосувати по іншим пропозиціям акціонер може у розділі «ініціативні пропозиції інших акціонерів», обравши варіант відповіді «за», «проти»

або «утримався» і натиснувши на кнопку «проголосувати». Акціонери голосують всіма своїми акціями.

Отже, системою передбачається, що голосувати по пропозиціям можуть лише акціонери. Разом з тим, допускається можливість винесення питань на голосування не тільки акціонерами, а й іншими учасниками корпоративних відносин (правління, наглядова рада, ревізійна комісія). Для цього є можливість створення облікового запису акціонера з нулем акцій, який володіє лише правом висунення пропозицій. Таким чином, висувати пропозиції мають можливість усі учасники корпоративних відносин, а голосувати виключно акціонери.

Крім цього, розроблена програма передбачає, що адміністратор системи може здійснювати перегляд та модерацію ініціативних пропозицій акціонерів, а в разі невідповідності законодавству або внутрішнім положенням акціонерного товариства – видаляти такі пропозиції, з обов'язковим зазначенням причини (рис. 6), про що система автоматично повідомляє акціонера на його електронну адресу.

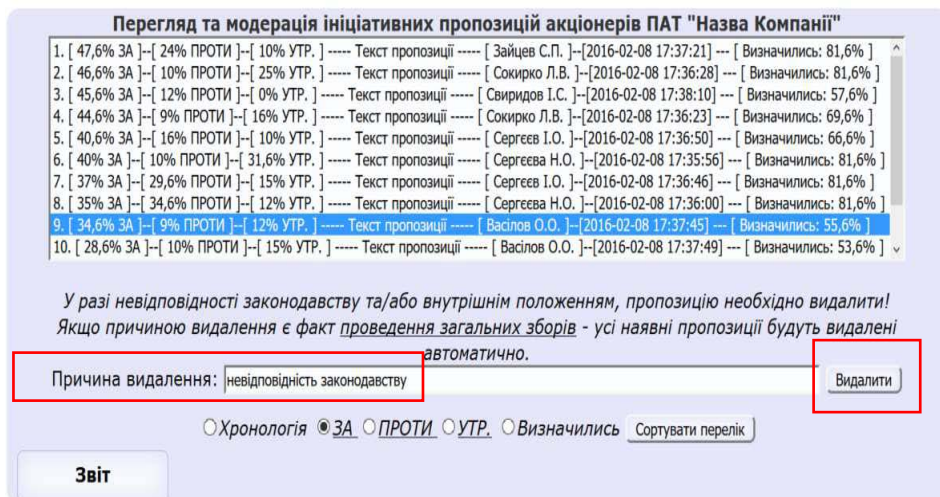

Рис. 6. Видалення пропозиції акціонера(інтерфейс програми), авторська розробка

Таким чином, адміністратор системи не може на власний розсуд видаляти пропозиції акціонерів, утискаючи їхні інтереси. Отже, одночасно забезпечується дотримання законодавства, внутрішніх положень товариства та законних прав акціонерів.

Загалом, інтерфейс програми є зручним та інтуїтивно зрозумілим. Пропозиції за замовчуванням відображаються за хронологією внесення у систему (найсвіжіші згори), а також можуть бути відсортовані за рівнем підтримки. Кожен користувач системи в будь-який момент часу може сформувавши звіт, який включає в себе перелік питань, що згідно Закону України «Про акціонерні товариства» [1] підлягають обов'язковому включенню до порядку денного загальних зборів акціонерів, тобто мають підтримку 10 або більше відсотків простих акцій (рис. 7).

	A	B	C
1	Звіт Системи дистанційного корпоративного управління ПАТ "Назва Компанії"		
2			
3	Пропозиції, які підлягають включенню до порядку денного загальних зборів акціонерів	Автор пропозиції	Підтримка, % акцій
4	Текст пропозиції	Зайцев С.П.	47,60%
5	Текст пропозиції	Сокирко Л.В.	46,60%
6	Текст пропозиції	Свиридов І.С.	45,60%
7	Текст пропозиції	Сокирко Л.В.	44,60%
8	Текст пропозиції	Сергеев І.О.	40,60%
9	Текст пропозиції	Сергеева Н.О.	40%
10	Текст пропозиції	Сергеев І.О.	37%
11	Текст пропозиції	Сергеева Н.О.	35%
12	Текст пропозиції	Зайцев С.П.	28%
13	Текст пропозиції	Свиридов І.С.	10%
14			
15	Дата: 2016.02.23, час: 17:57:01		
16			
17			
18			
19			

Рис. 7. Звіт системи дистанційного корпоративного управління (інтерфейс програми), авторська розробка

Цей звіт є основним результатом роботи системи та рекомендується в якості основи при формуванні порядку денного загальних зборів акціонерів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Модель корпоративного управління, характерна для України, передбачає високий ступінь зосередження власності та контролю в руках обмеженого кола осіб. За таких умов дрібні акціонери є значно віддаленими від сфери прийняття рішень. Тому одним з найважливіших компонентів системи корпоративного управління є стан взаємовідносин між мажоритарними і міноритарними акціонерами. В умовах, коли власники акцій публічного акціонерного товариства є територіально віддаленими один від одного, на перше місце виходить інтелектуальна співпраця і дистанційна взаємодія акціонерів. СДКУ на основі ділової співпраці формує співтовариство акціонерів, яке існує і розвивається у віртуальному просторі.

Застосування СДКУ сприяє:

1. Зростанню ефективності проведення загальних зборів акціонерів шляхом визначення кола актуальних питань та рівня їх реальної підтримки акціонерами. Це особливо актуально, якщо акціонер або група акціонерів мають намір власним коштом скликати позачергові загальні збори акціонерів, оскільки така процедура потребує суттєвих витрат.

2. Налагодженню партнерських відносин між акціонерами. Формується співтовариство акціонерів, які ефективно співпрацюють між собою.

3. Гармонізації відносин між різними групами акціонерів завдяки дотриманню балансу інтересів власників дрібних та великих пакетів акцій. Типовою ситуацією є виникнення конфлікту інтересів при розподілі прибутку підприємства. Якщо мажоритарні акціонери виступають за реінвестування прибутку, то дрібні акціонери зацікавлені у виплаті дивідендів. Зазвичай дане питання вирішується на користь власників великих пакетів акцій. Ефективним варіантом вирішення даного конфлікту є розподіл прибутку на дві частини: одну на реінвестування, а іншу на виплату дивідендів. Таким чином, ця система буде всіляко сприяти, щоб власники великих пакетів акцій досягли компромісу з іншими акціонерами, дотримуючись прав та інтересів всіх.

4. Зростанню реального впливу міноритарних акціонерів. Завдяки консолідації пакетів акцій дрібних акціонерів вони зможуть здійснювати реальний вплив на прийняття управлінських рішень. Власники великих пакетів акцій будуть змушені прислуховуватись до думки дрібних акціонерів.

5. Підвищенню рівня довіри вітчизняних і зарубіжних інвесторів до вітчизняних компаній, оскільки можливість моніторингу та реального впливу на ситуацію в корпорації є вагомою гарантією того, що права акціонерів не будуть обмежуватись. Адже саме невпевненість в тому, що права акціонерів дотримуватимуться, є головним стримуючим фактором розвитку сфери приватних інвестицій.

Впровадження СДКУ забезпечить перехід системи корпоративного управління на новий рівень розвитку. Виходячи з вище сказаного, доцільним є впровадження СДКУ в практику публічних акціонерних товариств.

СДКУ ґрунтується на авторській концепції та є оригінальною розробкою. Наразі СДКУ має завершений вигляд, але в подальшому може удосконалюва-

тись. Створення механізмів збалансування інтересів акціонерів на сьогодні, залишається перспективним напрямком дослідження.

1. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI // zakon.rada.gov.ua.
Pro aktsionerni tovarystva: Zakon Ukrainy vid 17.09.2008 № 514-VI // zakon.rada.gov.ua.
2. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII // zakon.rada.gov.ua.
Pro hospodarski tovarystva: Zakon Ukrainy vid 19.09.1991 № 1576-XII // zakon.rada.gov.ua.
3. Принципи корпоративного управління України: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 № 955 // www.nssmc.gov.ua.
Pryntsyry korporatyvnoho upravlinnia Ukrainy: Rishennia Natsionalnoi komisii z tsinnykh paperyv ta fondovoho rynku vid 22.07.2014 № 955 // www.nssmc.gov.ua.
4. Венгер Л.А. Організаційно-економічні механізми корпоративного управління в промисловості України: Дис... канд. екон. наук: 08.00.03 / Державна установа «Інститут економіки та прогнозування національної академії наук України». – К., 2011. – 190 с.
Venher L.A. Orhanizatsiino-ekonomichni mekhanizmy korporatyvnoho upravlinnia v promyslovosti Ukrainy: Dys... kand. ekon. nauk: 08.00.03 / Derzhavna ustanova «Instytut ekonomiky ta prohnozuvannya natsionalnoi akademii nauk Ukrainy». – K., 2011. – 190 s.
5. Довгань Л.Є., Пастухова В.В., Савчук Л.М. Корпоративне управління: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2007. – 174 с.
Dovhan L.Ie., Pastukhova V.V., Savchuk L.M. Korporatyvne upravlinnia: Navch. posibnyk. – K.: Kondor, 2007. – 174 s.
6. Євтушевська О.В. Розвиток корпоративних відносин в ринковій економіці: Дис... канд. екон. наук: 08.00.01 / КНУ ім. Тараса Шевченка. – К., 2010. – 228 с.
Ievtushevska O.V. Rozvytok korporatyvnykh vidnosyn v rynkovii ekonomitsi: Dys... kand. ekon. nauk: 08.00.01 / KNU im. Tarasa Shevchenka. – K., 2010. – 228 s.
7. Мукан О.В. Формування системи корпоративного управління в машинобудуванні: Автореф. дис... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами. – Львів, 2008. – 27 с.
Mukan O.V. Formuvannya systemy korporatyvnoho upravlinnia v mashynobuduvanni: Avtoref. dys... kand. ekon. nauk: spets. 08.00.04 – Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy. – Lviv, 2008. – 27 s.
8. Прокопчук Л.М. Формування і розвиток системи корпоративного управління в акціонерних товариствах: Дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / Подільський держ. аграрно-технічний ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2012. – 260 с.
Prokopchuk L.M. Formuvannya i rozvytok systemy korporatyvnoho upravlinnia v aktsionernykh tovarystvakh: Dys... kand. ekon. nauk: 08.00.04 / Podilskyi derzh. ahraryno-tekhnichnyi un-t. – Kamianets-Podilskiy, 2012. – 260 s.
9. Птащенко Л.О. Науково-методичні засади корпоративного управління в економіці України: Дис... докт. екон. наук: 08.00.03. – Полтава, 2009. – 411 с.
Ptashchenko L.O. Naukovo-metodychni zasady korporatyvnoho upravlinnia v ekonomitsi Ukrainy: Dys... dokt. ekon. nauk: 08.00.03. – Poltava, 2009. – 411 s.
10. Русак Д.М. Удосконалення корпоративного управління в Україні в контексті світового досвіду: Дис... канд. екон. наук: 08.00.02 / КНУ ім. Тараса Шевченка. – К., 2007. – 208 с.
Rusak D.M. Udoskonalennia korporatyvnoho upravlinnia v Ukraini v konteksti svitovoho dosvidu: Dys... kand. ekon. nauk: 08.00.02 / KNU im. Tarasa Shevchenka. – K., 2007. – 208 s.
11. Скібіцький О.М., Матвеев В.В., Скібіцька Л.І. Організація бізнесу: менеджмент підприємницької діяльності: Навч. посібник для студ. виш. навч. закл. / М-во освіти і науки України. – К.: Кондор, 2011. – 912 с.
Skibitskiy O.M., Matvieiev V.V., Skibitska L.I. Orhanizatsiia biznesu: menedzhment pidpriemnytskoi diialnosti: Navch. posibnyk dlia stud. vyshch. navch. zakl. / M-vo osvity i nauky Ukrainy. – K.: Kondor, 2011. – 912 s.
12. Ступницький О., Кудінович О. Рівень корпоративного управління як чинник конкурентних переваг та інвестиційної привабливості українських компаній // Вісник Київського національного ун-ту ім. Тараса Шевченка. – 2006. – №33–34. – С. 82–87.
Stupnitskiy O., Kudinovykh O. Riven korporatyvnoho upravlinnia yak chynnyk konkurentnykh perevah ta investytsiinoi pryvablyvosti ukraïnskykh kompanii // Visnyk Kyivskoho natsionalnoho un-tu im. Tarasa Shevchenka. – 2006. – №33–34. – S. 82–87.

13. *Штерн Г.Ю.* Корпоративне управління: Навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 278 с.
Shtern H.Iu. Korporatyvne upravlinnia: Navch. posibnyk. – Kharkiv: KhNAMH, 2009. – 278 s.